

Историјат

«Као што лекар не сме да одустане од лечења, тако ни наставник не сме да одустане од образовања».

Данас, када се често говори о инклузији као важној и прогресивној новини у образовању ваља се подсетити да је, још пре више од пола века било наставника, али и здравствених радника који су препознали потребу да се једно од основних људских права – право на образовање омогући и деци са озбиљним здравственим проблемима.

Зато су, одмах после Другог светског рата, када је било много деце на дужем болничком лечењу у њихове собе са дневником у руци почели полако да долазе учитељи и наставници. Они су се, у Дечјој болници за туберкулозу «Дедиње» у Београду појавили већ 1948. године, а онда су се «болничка одељења» почела отворати и у другим установама – у Дечјој клиници Медицинског факултета – одељење на Авали (1954.), Институту за рехабилитацију «Др Мирослав Зотоваћ» (1957), Ортопедској болници «Бањица» (1961). Био је то пионирски посао, који је на људе који су га обављали остављао дубок утисак.

„Поделили смо предмете, повезали се са школом „Петар Петровић Његош“ од које смо добили дневнике, клупе, таблу... , а захваљујући доктору Грујићу, Институт за ТБЦ нам је уступио простор на другом спрату болнице у којој су биле опремљене две учионице. Одмах се осетило колико је то значило деци. Када би се, онако у колони двоје по двоје пењали до учионица, целокупно особље и остали пацијенти су нас пратили, а у њиховим

очима огледала се радост која се није могла сакрити“, сећала се тих дана госпођа Наталија Чакић, која је, као учитељица, међу првима почела да ради са болесном децом. Али, са ширењем ових одељења, осим позитивних ефеката почели су се испољавати и недостаци овакве организације рада. Наиме, проблем у раду „болничких одељења“ представљала је чињеница да су она била прилично расцепкана (припадала су школама «Франце Прешерн», «Васа Чарапић», «Петар Петровић Његош»), да су у својим матичним школама често била на „репу“ образованог процеса, да нису постојали јединствени планови и програми, нити јасно дефинисан положај наставника који су у њима радили. Све више се указивала потреба да се рад са болесном децом обједини, уреди и подигне на један већи ниво.

Зато је, залагањем просветних и здравствених радника Скупштина града Београда 1969. године донела одлуку о оснивању наше школе. Доношењу такве одлуке претходио је темељан рад Матичне комисије задужене за оснивање школе, током ког се анализирао дотадашњи рад са болесном децом, искуства из других земаља, узимала у обзир мишљења најеминентијих стручњака, али и мишљења „обичних људи“ – родитеља болесне деце. „Добро се сећам једног састанка на коме се разговарало о оснивању удружења родитеља телесно хендикепиране деце. Тада је једна од мајки на веома емотиван начин упитала – „а шта је са мојом децом“. Једно има дистрофију мишића, друго мултиплекс склерозу и ја их свако јутро, на раменима носим у обданиште. Како да их одшколујем кад они ни у једну постојећу школу не могу да иду?“. Тада ми је постало јасно да се за образовање деце са здравственим проблемима што пре мора нешто учинити“, сећао се господин Добросав Димић, председник Матичне комисије, која је донела одлуку о оснивању наше школе.

Приликом оснивања наше школе – 1969. године, било је одлучено да она добије име „Основна школа за децу са специјалним здравственим проблемима“. Већ прве школске године (1969/70) школа је имала 34 одељења распоређена у пет београдских болница, али и у кућној настави – новом и до тада код нас непознатом виду образовања, и бројала 38 запослених, од којих је 35 било непосредно ангажовано у настави.

Две године касније школа је добила име по доктору Драгану Херцогу, младом лекару хуманисти који је, као члан мисије Међународног Црвеног крста трагично изгубио живот лечећи децу и помажући становништву грађанским ратом захваћене Бијафре (делу данашње Нигерије). Следеће, 1972. године школа је добила и своје просторије у Улици Војводе Миленка број 33, у којима се и сада налази. Тако је ОШ «Др Драган Херцог», постепено добијала одлике које су и данас део њеног идентитета.

Наравно, оснивање и развој школе пратиле су и различите тешкоће. У већини болница ни тада (слично је, нажалост, и данас) није било учионица, па се настава одржавала по собама, трпезаријама, дневним боравцима... У таквим условима, чак и креда и табла често су били мисаоне именице, а о примени савремених наставних средстава у већини случајева није се могло ни размишљати. Осим тога, требало је радом обухватити велики број деце која су долазила из свих делова бивше Југославије, прилагодити се новим видовима наставе, а понекад се суочити и са неразумевашем околине која није увек имала свест о важности образовања и потребама ове деце.

Али, и поред тога, залагањем свих чланова колектива резултати и оправданост оснивања школе брзо су дошли до изражаја. Тако се господин Димић сећао да му је, убрзо по оснивању школе Миљенко Зрелец, тадашњи секретар за образовање у Скупштини града Београда показао писмо једног родитеља, у којем је, поред осталог стајало: „Доласком наставника у нашу кућу ушао је зрак светлости. Више се не говори о неизлечивој болести, већ о школским обавезама и задацима које треба урадити“...

Образовање болесне деце, временом је достигало све виши ниво. У болницама су (тамо где је за то било услова) опремане учионице, набављана су савремена наставна средства, наставници су у кућној настави стизали у све делове Београда, отворени су нови пунктови... Већ школске 1971/72 године школа је почела да ради у Институту за ментално здравље, а две године касније и у КБЦ Земун (Педијатријско одељење). Убрзо смо отворили нове пунктове у Универзитетској дечјој клиници, Институту за мајку и дете, Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију, а у последњих десетак година и нове – у Институту за онкологију и радиологију Србије, Институту за неурологију (Дечје одељење), као и у Дому за децу без родитељског старања у Звечанској улици. Паралелно са отварањем нових пунктова растао је и број запослених, тако да је још школске 1974/75 школа имала 60 радника, а десетак година касније тај број се попео на 85 стално запослених.

Од почетка оснивања, а тако је и данас школа је настојала да држи корак са временом. Већ првих година рада успостављена је сарадња са сличним школама у Европи, организовани конгреси и трибине о образовању болесне деце, развијани добри односи са “обичним” школама, Учитељским и Дефектолошким факултетом, друштвеном заједницом, јавним и културним радницима.... Школа је објавила неколико монографија и публикација, а 1970. године покренут је и лист «Плави чуперак» који уз мање прекиде и даље излази... За свој рад школа је добила и бројна признања, а 1984. године и престижну Доситејеву награду. Своју мисију школа наставља и данас, поносна на чињеницу да је, у протекле 44 године у њој образовањем било обухваћено више од 40 хиљада ученика од првог до осмог разреда. Они су најбоља веза њене прошлости и садашњости, али и најбољи залог за будућност и оправданост мисије којој је Основна школа „Др Драган Херцог“ посвећена.

